

Monumentnummer*: 513561

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 17 juli 2006
Kadaster deel/nr 82895/193

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Beesd	West Betuwe	Gelderland

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Beesd	C			593

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 3: DIENSTGEBOUW.

Nabij het huis Mariënwaerdt staat een pand uit circa 1734 met middeleeuwse kelders en verbouwingen uit het midden van de 19de eeuw. Het op U-vormige grondslag opgetrokken bakstenen dienstgebouw is samengesteld uit een tuinmanswoning, een oranjerie, een koetshuis en een stal (thans timmerwerkplaats).

De frontgevel aan de oostzijde is naar het hoofdgebouw gekeerd en bestaat uit één bouwlaag met een verhoogde middenpartij, voorzien van een kroonlijst met tuinvazen op de hoeken. Aan weerszijden hiervan een vleugel waarin vier ijzeren meerruits vensters met rondboog bovenlicht voorzien van rozetvormige roede verdeling; alleen het venster uiterst rechts is blind.

De linker vleugel doet dienst als oranjerie met in de zuidgevel twee identieke rondboogvensters en twee getoogde kelderlichten aan weerszijden van een trap met dubbele deur met smal bovenlicht.

In de middenpartij bevindt zich een getoogde poort, die toegang geeft tot het koetshuis in de rechter vleugel, en daarboven een ronde wijzerplaat. Ook de achtergevel aan de westzijde heeft een verhoogde middenpartij met een getoogde poort en links daarvan nogmaals een poort.

Haaks op de oranjerie staat de tuinmanswoning van twee bouwlagen onder een met Oud-Hollandse pannen gedekt schilddak met klokkentorentje. In de zuidgevel bevinden zich meerruits vensters met persiennes en een getoogde poort, in de noordgevel meerruits vensters van verschillend formaat.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Haaks op het koetshuis is de stal met blinde noordgevel, in de zuidgevel een toegangsdeur met half rond bovenlicht en in de kopse gevel een meerruits venster met luiken op de begane grond en een meerruits venster in de top.

Kelders bevoerd met rode plavuizen en met tongewelven, die deel hebben uitgemaakt van het middeleeuwse abdijcomplex.

Waardering

Het DIENSTGEBOUW behorend tot de historische buitenplaats Mariënwaerd is van algemeen cultuurhistorisch belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens de vormgeving in classicistische stijl;
- wegens de funderingsresten (kelders met tongewelf) verwijzend naar het middeleeuwse abdijcomplex;
- als karakteristiek en functioneel onderdeel;
- wegens de ensemblewaarde.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken
Kastelen, landhuizen en parken
Kastelen, landhuizen en parken
Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.
Bijgebouwen kastelen enz.
Tuin, park en plantsoen
Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Koetshuis(L)
Tuinmanswoning(L)
Orangerie
Stalgebouw(L)